

خلاصه درس اخلاق عمومی

استاد: حجت الاسلام والمسلمین محمدرضا موسوی نسب موضوع: تربیت توحیدی شماره جلسه: ۳ تاریخ: ۹۹/۱۲/۳

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

واژه بیت و بیوت چندین بار در قرآن آمده است. طهارت و امنیت و مرکزیت خانه که محل اجتماع افراد خانواده است بسیار مورد تاکید است. ناامنی‌های فکری و روحی و روانی و رفتاری، مانع تربیت سالم می‌شود. خانه باید پاک باشد تا انسان‌های پاک تربیت شوند.

علمای اخلاق بحث طهارت را اینگونه مطرح می‌کنند:

۱. طهارت جسم: یعنی جسم انسان از حدث و خبث و آلودگی‌های ظاهری پاک باشد.

۲. طهارت جوارحی: یعنی باید چشم و زبان و دست و شکم و ... را از حرام حفظ کرد.

۳. طهارت جوانحی: یعنی باید قلب را از حسد و عجب و حرص و ... محافظت کرد.

۴. طهارت سر: سریره و طهارت انسان از هر نوع تعلقی پاک شود.

انسان باید نسبت به تربیت خود و خانواده اش شدیداً احساس مسئولیت داشته باشد، همان طور که در حوزه اقتصادی و علمی و ... احساس وظیفه می‌کند. آیت‌الله بهجت رضوان‌الله‌علیه می‌فرمود: «ما آنچه را که جدی است شوخی گرفته‌ایم و آنچه را که شوخی است، جدی به حساب آورده‌ایم»؛ البته که رفع نیازهای دنیوی، لازم است اما هیچ چیز نباید تربیت را تحت الشعاع قرار دهد.

در آیه ششم سوره تحریم که از آیات ارزشمند قرآن در حوزه تربیت است، خداوند متعال می‌فرماید: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا...؛ ای اهل ایمان! خودتان و اهلتان را مراقبت کنید»؛ اول خود را باید تربیت کنیم،

چون فاقد شی، نمی تواند معطی شی باشد. شهید قاسم سلیمانی می فرمود: «فرماندهان ما در جنگ نمی گفتند برو، می گفتند بیا». یعنی خودشان اول جلو می رفتند.

بنابراین ما باید اول خودمان، کار خیر انجام دهیم و بعد کار را به خدا واگذار کنیم تا نتیجه درستی بگیریم. ما باید بحث توکل را جدی بگیریم و البته وظیفه خود را به خوبی انجام دهیم. در روایات آمده است که: وقتی خداوند بخواهد به بنده ای خیر برساند، او را در دینش متفقه می سازد. عمق بخشی به نگاه دینی در تربیت باید رعایت شود و از هر فرصتی برای آموزش مفاهیم دینی و تربیتی در خانواده استفاده گردد. ارزش ها باید برای فرزندان، تعریف و تبیین شود تا اسیر تمایلات نفسانی و دنیوی نشوند و رسیدن به مقامات معنوی و رضایت الهی در کنار زندگی شرافتمندانه برای آنها ارزشمند باشد.